

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ'
ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ 2012

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΚΕΙΜΕΝΟ

[...] Στον άνθρωπο έχει δοθεί το **προνόμιο** (που είναι και μαρτύριο) να συνειδητοποιεί τα προβλήματά του. Για τούτο και μπορεί, εάν το θελήσει και το επιδιώξει, να προγραμματίσει τη ζωή του. Ένα από τα κύρια γνωρίσματά του είναι ότι στο «ζην» προσπαθεί και κατορθώνει να δώσει κατεύθυνση, οργάνωση, πρόγραμμα. Ζωώδες είναι το ζην «εκ του αυτομάτου», «εική και ως έτυχε» (=τυχαία ή χωρίς σκοπό), χωρίς στόχους, τάξη και μεθόδευση. Όποιος λοιπόν δίνει αυτό τον τύπο στη ζωή του ξεπέφτει από το ανθρώπινο στο υπανθρώπινο επίπεδο. Άνθρωπος σημαίνει θέση σκοπών, δόσιμο νοήματος στη ζωή, προγραμματισμός. Ελαστικός βέβαια, γιατί (σαν τον άξιο στρατηγό που δεν ξεκινάει ποτέ μ' ένα οριστικό επιτελικό σχέδιο, για να το εκτελέσει οπωσδήποτε και αναλλοίωτο, όποια κι αν είναι η πορεία των επιχειρήσεων, αλλά φροντίζει σε κάθε βήμα του να προσαρμόζει το σχέδιο στην κάθε τόσο δημιουργούμενη κατάσταση) ο φρόνιμος άνθρωπος πρέπει να είναι έτοιμος και ικανός να **αναθεωρεί** το πρόγραμμά του, για να αντιμετωπίζει αλλά και να προλαβαίνει τις καταστάσεις. Πάντοτε όμως με «γραμμή πλεύσεως», χάρτη και πυξίδα ταξιδεύει ο καλός ναυτικός, όχι όπου και όπως τον πηγαίνει ο άνεμος.

Να ζει κανείς σαν άνθρωπος είναι ένας ολόκληρος άθλος. Που απαιτεί φαντασία, ανδρεία και μαστοριά. Η φαντασία και έως ένα βαθμό η ανδρεία είναι δώρα φυσικά. Η μαστοριά όμως

αποκτάται με ιδρώτα. Υπάρχει-πρέπει να το παραδεχτούμε-μια *ars vivendi*, μια τέχνη του ζην, τέχνη να κυβερνάς μες από συμπληγάδες και μέσα σε καταιγίδες τον εαυτό σου. Και η τέχνη αυτή (όπως κάθε τέχνη) δεν είναι μόνο μάθηση, αλλά και (προπάντων και) άσκηση. Ας μάθουμε λοιπόν και ας γυμναστούμε να οργανώσουμε με περίσκεψη και να διοικήσουμε με πειθαρχία τη ζωή μας.

Ακόμη και αν αυτή η μάζα από κόκαλα και σάρκες, το σώμα μας, είναι ένα απλό προϊόν συμπτώσεων, αποτέλεσμα συνδρομής τυχαίων όρων. Ακόμη και αν έγινε για να αστράψει μια στιγμή μονάχα αυτό που λέμε συνείδηση, και έπειτα να **διαλυθεί** και μαζί του να σβήσει η ψυχή. Ακόμη και αν δεν υπάρχει στον κόσμο σχέδιο και προορισμός, παρά τα πάντα είναι **εφήμερες** διαδικασίες, χωρίς σημασία, που ο χρόνος **αμείλικτος** τις αφανίζει-πάλι αξίζει, σ' αυτή την απειροελάχιστη διάρκεια της «εγρήγορσης» που λέγεται ζωή συνειδητή, να δώσουμε με το μόχθο και με την αρετή μας ευγένεια και ομορφιά. Ανώτερο έπαθλο δεν μπορεί να διεκδικήσει ο άνθρωπος.

Ευ. Παπανούτσος, «Πρακτική Φιλοσοφία»,
εκδ. Δωδώνη, σελ. 193-194

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A1. Να γραφεί η περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε σε 90-110 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. «Άνθρωπος σημαίνει θέση σκοπών, δόσιμο νοήματος στη ζωή, προγραμματισμός». Να αναπτύξετε το νόημα του παραπάνω αποσπάσματος σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων.

Μονάδες 12

B2. Βασικά χαρακτηριστικά του δοκιμίου είναι

α) η σύνθετη δομή των προτάσεων και

β) η χρήση αφηρημένου λεξιλογίου. Να εντοπίσετε αυτά τα χαρακτηριστικά στο κείμενο που σας δόθηκε δίνοντας από δύο παραδείγματα για κάθε περίπτωση.

Μονάδες 6

B.3. «Ελαστικός βέβαια, γιατί... και όπως τον πηγαίνει ο άνεμος». Στο παραπάνω απόσπασμα να εντοπίσετε τα δύο σκέλη της παρομοίωσης (3 μονάδες) και να εξηγήσετε τη λειτουργία της στο κείμενο (4 μονάδες).

Μονάδες 7

B.4. Για κάθε λέξη που σας δίνεται να γράψετε από ένα συνώνυμο και μία περίοδο λόγου:

προνόμιο, αναθεωρεί, διαλυθεί, εφήμερες, αμείλικτος.

Μονάδες 10

Γ1. Παρά την υλική και πνευματική πρόοδο που έχει σημειωθεί τις τελευταίες δεκαετίες, ο άνθρωπος δεν κατόρθωσε να κατακτήσει την τέχνη της ζωής, όπως προκύπτει από την εικόνα της σύγχρονης πραγματικότητας. Σε συζήτηση που διεξάγεται στην τάξη σας με θέμα τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα, αναλαμβάνετε με εισήγησή σας να παρουσιάσετε στους συμμαθητές σας τις προτάσεις σας για τα κίνητρα που θα πρέπει να διέπουν την ανθρώπινη σκέψη και πράξη, ώστε να κατακτηθεί μια ουσιαστική ποιότητα ζωής. (500-600 λέξεις)

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα **να μην τα αντιγράψετε** στο τετράδιο.

2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ